

BEWEGINGSONDERWIJS: WAAR, WIE EN HOE?

In de nasleep van de coronamaatregelen was veel te doen over de motorische vaardigheden van de jeugd. De verplichting voor het primair onderwijs om vanaf schooljaar 2023/2024 twee lesuren bewegingsonderwijs per week aan te bieden, beoogt bij te dragen aan een verbetering van deze motorische vaardigheden. Maar hiervoor zijn nog wel wat hobbels te nemen.

In het huidige en komende schooljaar hebben basisscholen al de mogelijkheid om twee lesuren bewegingsonderwijs aan te bieden. Gemeenten zijn in dat geval wettelijk verantwoordelijk om te voorzien in de ruimte voor bewegingsonderwijs. Onderzoek laat zien dat in de meeste gemeenten slechts een deel van de scholen ruimte vraagt voor twee lesuren bewegingsonderwijs. In recente Kamervragen over dit onderwerp wordt de nadruk gelegd op het ontbreken van ruimte om meer bewegingsonderwijs te geven. Om invulling te geven aan de verplichte uren bewegingsonderwijs zouden meer gymlokalen in de nabijheid nodig zijn.

Nu blijkt op basis van onderzoek dat het met dit gebrek aan ruimte wel meevalt.

Zeker wanneer ook de mogelijkheden van sportparken en de sportieve buitenruimte meegenomen worden. Natuurlijk zijn hier en daar uitzonderingen, en worden met name in de stedelijke context meer knelpunten ervaren. Toch stel ik dat de vraag 'waar' dit bewegingsonderwijs plaats moet gaan vinden niet de moeilijkste is om te beantwoorden. In de meeste gevallen is in de nabijheid wel een ruimte beschikbaar die ingezet kan worden voor bewegingsonderwijs. Ik voorzie een groter probleem bij de vraag 'wie' dit bewegingsonderwijs gaat verzorgen en 'hoe' dit goed ingeregeld gaat worden.

Niet alle leerkrachten hebben een gymbevoegdheid en vakleerkrachten zijn niet op alle momenten van de week beschikbaar. Zeker met het huidige lerarentekort in het basisonderwijs doen zich hier knelpunten voor. Deze week kwam mijn zoon thuis met de mededeling dat zijn gymles weer eens niet doorging omdat de invaller dat niet mocht doen. Ze hadden wel wat langer buiten gespeeld, maar hij vond het nog steeds stom. En terecht. De vraag 'wie' deze lessen gaat geven is dus minstens zo belangrijk als 'waar' die lessen zijn. Meer

aandacht voor de aanwezigheid van vakleerkrachten bewegingsonderwijs en bevoegde leerkrachten op basisscholen is hierbij van belang.

Een volgend aandachtspunt is het inregelen van de aanvullende uren bewegingsonderwijs. Net als sporters hebben ook basisscholen voorkeur voor een specifiek tijdvak. Veelal omdat dit het beste te combineren is met het resterende lesrooster. Maar om goed gebruik te maken van de aanwezige ruimte, zal het gebruik gespreid moeten worden over de schooldag. Deze inroostering gaat een flinke puzzel worden voor gemeenten en basisscholen. Zeker in combinatie met vervoersregelingen en beschikbaarheid van vakleerkrachten. In dit licht bezien raad ik aan om de discussie over ruimte voor bewegingsonderwijs te verbreden en aandacht te hebben voor het waar, wie en hoe. Hierover lokaal in gesprek gaan helpt om meer zicht te hebben op eventuele knelpunten en samen toe te werken naar een passend aanbod van twee lesuren bewegingsonderwijs per week voor alle basisschoolleerlingen in het schooljaar 2023/2024. Gelet op de teruglopende motorische vaardigheden van kinderen is er voldoende beleidsrelevantie om hier vol op in te zetten. ■

Remco Hoekman is directeur van het Mulier Instituut en verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Meer weten? Stuur uw reactie of vraag naar R.hoekman@mulierinstituut.nl.

“DE VRAAG ‘WIE’ DE GYMLESSEN GAAT GEVEN IS MINSTENS ZO BELANGRIJK ALS ‘WAAR’ DIE LESSEN ZIJN”